

VINNUEFTIRLIT RÍKISINS

Ákvörðun nr. 4/2018
Reykjavík, 13. apríl 2018

Ákvörðun um höfnun skráningar véla í vinnuvélaskrá og bann við notkun þeirra.

I. Málavextir

Hinn 10. júní 2016 sótti Garðlist ehf., kt. 450598-2409, um skráningu fjögurra sláttuvéla af gerðinni Exmark Lazer, framleiðslunúmer 316610459, 316610444, 316610458 og 316610446 í vinnuvélaskrá Vinnueftirlits ríkisins.

Samkvæmt umsóknum Garðlistar ehf. um skráningu vélanna í vinnuvélaskrá Vinnueftirlits ríkisins kom fram að vélarnar væru CE-merktar. Við vinnslu á umsóknum Garðlistar ehf. um skráningu sláttuvélanna óskaði Vinnueftirlit ríkisins eftir EB-samræmisýfirlýsingu með vélunum þar sem fyrirtækið hefði flutt þær inn frá Bandaríkjunum. Garðlist ehf. lagði fram undirritaða EB-samræmisýfirlýsingu þann 14. júní 2016.

Eftir skoðun á gögnunum upplýsti Vinnueftirlit ríkisins fyrirtækinu með tölvubréfi, þann 14. mars 2017, að EB-samræmisýfirlýsingin sem fyrirtækið lagði fram ætti við um annan búnað, sem þegar hefði verið skráður í vinnuvélaskrá, og gæti EB-samræmisýfirlýsingin því ekki átt við um þær vélar sem fyrirtækið væri nú að sækja um skráningu fyrir. Þá var fyrirtækið upplýst um að í skýrslu frá BSI á Íslandi, um áhættumat vegna CE-merkingar, dags. 21. ágúst 2014, sem framangreind EB-samræmisýfirlýsing byggði á, kæmi fram í 2. tölul. við kafla 5.1. um frávík frá reglugerð nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað, að ekki hafi verið sýnd fullnægjandi tækniskjöl fyrir vélina. Gæti umræddur búnaður því ekki uppfyllt ákvæði reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað. Óskaði Vinnueftirlit ríkisins því eftir afriti af öllum tækniskjöllum fyrir sláttuvélarnar eða afriti af samkomulagi við framleiðandann um aðgang að tækniskjöllum.

Þann 12. maí 2017, lagði Garðlist ehf. fram EB-samræmisýfirlýsingu fyrir vélarnar og skýrslu um áhættugreiningu, frá maí 2017, sem EFLA verkfræðistofa vann fyrir fyrirtækið og EB-samræmisýfirlýsingin byggði á. Þá lagði Garðlist ehf. fram yfirlýsingu frá bandaríska fyrirtækinu LIFFCO inc. Í yfirlýsingunni kom fram að fyrirtækið gæti látið Vinnueftirlit ríkisins í té

tækniskjölun ef rökstudd beiðni þess efnis bærst þeim. Þann 12. júní 2017 sendi Vinnueftirlit ríkisins fyrirspurn til Toro Company, framleiðanda vélanna í Bandaríkjunum, um hvort fyrirtækið gæti staðfest að LIFFCO inc. hefði aðgang að tækniskjölum fyrir sláttuvélarnar. Svar við erindinu barst með tölvubréfi þann, 14. júní 2017, þar sem fram kom að fyrirtækið hafi aðeins framleitt vélarnar fyrir markað í Bandaríkjunum og Kanada og að fyrirtækið hafi engar áætlanir að útvega skjöl sem sýna fram á samræmi þeirra við þær kröfum sem gerðar er á Evrópska efnahagssvæðinu.

Vinnueftirlit ríkisins upplýsti fyrirtækið í bréfi, dags. 16. júní 2017, um framangreind samskipti við Toro Company. Í sama bréfi greindi stofnunin fyrirtækinu frá því að þar sem LIFFCO inc. væri ekki tilgreint sem framleiðandi í EB-samræmisyfirlýsingunni, sem Garðlist ehf. lét Vinnueftirliti ríkisins í té, uppfyllti yfirlýsing LIFFCO inc. ekki skýr skilyrði 2. tölul. A. liðar VII. viðauka reglugerðar nr. 1005/2009. Garðlist ehf. væri framleiðandi í skilningi reglugerðar nr. 1005/2009 og yrði fyrirtækið því að geta tekið saman tækniskjöl fyrir vélarnar og gert þau tiltæk fyrir Vinnueftirlit ríkisins, sbr. 2. tölul. A. liðar VII. viðauka reglugerðarinnar.

Í bréfi til Vinnueftirlits ríkisins, dags. 16. ágúst 2017, fór Garðlist ehf. fram á að stofnunin samþykkti CE-merkingu sláttuvélanna, skv. EB-samræmisyfirlýsingu og skýrslu EFLU verkfræðistofnu um áhættugreiningu frá maí 2017. Meðfylgjandi var tölvubréf, dags. 10. ágúst 2017, frá sölustjóra Vinnuvélar tækjamiðlun ehf. þar sem hann lýsir yfir að umræddar Exmark Lazer vélar séu í öllum atriðum sambærilegar Toro professional 7000 132 cm Z Master (7464TE) hvað snertir öryggi, heilsu og umhverfi.

Í bréfi dags. 7. september 2017, óskaði Vinnueftirlitið eftir frekari upplýsingum um hvort Vinnuvélar tækjamiðlun ehf. væri viðurkenndur fulltrúi framleiðanda samkvæmt j. lið 2. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað en það kæmi ekki fram í bréfinu.

Þar sem Vinnueftirliti ríkisins barst ekki framangreindar upplýsingar veitti stofnunin Garðlist ehf., með bréfi, dags. 5. febrúar 2018, frest til 1. mars 2018 til að koma að andmælum eða koma vélinni í samræmi við kröfur reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað áður en stofnunin tæki ákvörðun um höfnun skráningar í vinnuvélasrá og bann við notkun þeirra.

Þann 21. febrúar 2018 barst tölvubréf frá fyrirtækinu þar sem kom fram að Vinnuvélar tækjamiðlun ehf. væri dótturfyrirtæki Jötunn vélar ehf. sem væri umboðsaðili Toro Company á Íslandi og fylgdi með yfirlýsing frá Toro Company þess efnis. Þá var því haldið fram að með yfirlýsingunni væri málið að fullu upplýst. Vinnueftirlit ríkisins hafnaði andmælum fyrirtækisins þar sem framangreind yfirlýsing bæri aðeins með sér að Jötunn vélar ehf. væri viðurkenndur umboðs- og dreifingaraðili hér á landi. Fyrirtækinu hefði ekki tekist að sýna fram á að Jötunn vélar ehf. væri viðurkenndur fulltrúi framleiðandi skv. j. lið 2. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað.

Ekki bárust frekari gögn frá fyrirtækinu varðandi framangreindar sláttuvélar.

II. Niðurstaða

Samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglna nr. 388/1989 um skráningu og skoðun farandvinnuvéla og vinnuvéla skal vinnuvél einungis vera skráð í vinnuvélaskrá ef hún uppfyllir þær kröfur sem um slíkar vélar gilda. Þær reglur sem gilda um gerð og búnað allra framangreindra sláttuvéla er reglugerð nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað.

Garðlist ehf. telst framleiðandi vélarinnar í skilningi reglugerðarinnar, sbr. i. lið 2. gr., þar sem fyrirtækið flutti vélarnar sjálf inn til landsins. Garðlist ehf. hefur ekki sýnt fram á að annað fyrirtæki sé viðurkenndur fulltrúi framleiðanda samkvæmt j. lið 2. gr. reglugerðarinnar.

Ákvæði 2. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað kveður á um að vélar sem falla undir gildissvið reglugerðarinnar skulu fullnægja grunnkröfum um heilsuvernd og öryggi sem tilgreindar eru í I. viðauka reglugerðar þessarar

Samkvæmt b-lið 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað, skal framleiðandi, áður en vél er sett á markað og/eða tekin í notkun, tryggja að tækniskjölín skv. A-lið VII. viðauka reglugerðarinnar séu tiltæk.

Í 2. tölul. A. liðar VII viðauka við reglugerðina kemur fram að tækniskjölín skulu vera til reiðu fyrir Vinnueftirlit ríkisins í a.m.k. tíu ár eftir framleiðsludag vélar eða framleiðsludag síðasta eintaks af vélinni sé um raðframleiðslu að ræða. Tækniskjölín þarf hvorki að geyma á yfirráðasvæði Evrópska efnahagssvæðisins né þurfa þau ávallt að vera efnislega tiltæk. Hins vegar skal sá sem tilgreindur er í EB-samræmisyfirlýsingunni geta tekið þau saman og gert þau tiltæk innan frests sem er í eðlilegu samræmi við hversu flókin þau eru.

Í 3. tölul. sama liðar kemur fram að séu tækniskjöl ekki lögð fram þegar Vinnueftirlit ríkisins fer þess á leit með tilhlýðilega rökstuddri beiðni getur það verið nægileg ástæða til að draga í efa samræmi vélarinnar sem um ræðir við grunnkröfur um heilsuvernd og öryggi.

Við rannsókn og eftirlit Vinnueftirlits ríkisins hefur komið í ljós að framangreindar sláttuvélar eru ekki í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað þar sem Garðlist ehf. hefur ekki getað látið stofnuninni í té tækniskjöl sláttuvéla. Eru því umræddar sláttuvélar ekki í samræmi við grunnkröfur um heilsuvernd og öryggi sem settar eru fram í I. viðauka reglugerðarinnar, sbr. m.a. 3. tölul. A. liðar VII viðauka reglugerðar nr. 1005/2009.

Samkvæmt b. lið 1. mgr. 15. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað telst vél ranglega viðurkennd þegar EB-samræmisyfirlýsing vantar fyrir vél. EB-samræmisyfirlýsingin, sem Garðlist ehf. lét Vinnueftirliti ríkisins í té, er ekki í samræmi við ákvæði reglugerðarinnar, sbr. A-lið 1. hluta II viðauka hennar, og því ófullnægjandi.

Ákvæði 2. mgr. 15. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað er svohljóðandi:

Komist Vinnueftirlit ríkisins að því að vél sem fellur undir gildissvið reglugerðar þessarar hafi ranglega verið einkennd með CE-merki, sbr. 13. gr., eða henni fylgir ranglega EB-

samræmisýfirlýsing ber framleiðanda eða viðurkenndum fulltrúa hans að sjá til þess að vélinni verði breytt þannig að hún fullnægi ákvæðum reglugerðar þessarar um CE-merki og EB-samræmisýfirlýsingu.

Þá hljóðar 3. mgr. sömu greinar svo:

Sinni framleiðandi eða viðurkenndur fulltrúi hans ekki skyldu sinni skv. 2. mgr. eftir að hafa fengið hæfilegan frest til að bæta úr annmörkum skv. 1. mgr. er Vinnueftirliti ríkisins heimilt að banna markaðssetningu og/eða notkun vélarinnar eða setja sérstök skilyrði fyrir slíku. Að öðru leyti gildir 48. gr. a laga um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

Framangreindar sláttuvélar, með framleiðslunúmer 316610459, 316610444, 316610458 og 316610446, eru ranglega viðurkenndar, skv. b. lið 1. mgr. 15. gr. reglugerðarinnar, þar sem fullnægjandi EB-samræmisýfirlýsingu vantar fyrir vélarnar. Þá hefur fyrirtækið ekki komið vélunum í samræmi við kröfur reglugerðarinnar.

Samkvæmt 1. mgr. 48. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, með síðari breytingum, kemur fram að óheimilt sé að setja á markað eða taka í notkun tegund véla, tækja eða annars búnaðar sem uppfyllir ekki reglur um öryggi og formskilyrði, svo sem um merkingar, leiðbeiningar, vottanir, yfirlýsingar um samræmi eða prófunarskýrslur, sem sett eru skv. framangreindum lögum og sérreglum settum á grundvelli þeirra.

Samkvæmt 1. mgr. 48. gr. a laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum með síðari breytingum, er Vinnueftirliti ríkisins heimilt að banna markaðssetningu og notkun á þeim tegundum véla, tækja eða annars búnaðar sem fullnægja ekki ákvæðum laga þessara, annarra sérreglna sem settar eru á grundvelli þeirra eða viðurkenndra staðla er gilda á sameiginlegum markaði ríkja Evrópska efnahagssvæðisins.

III. Ákvörðunarorð

Með vísan til 1. mgr. 5. gr. reglna nr. 388/1989 um skráningu og skoðun farandvinnuvéla og vinnuvéla, sbr. 2. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað, 3. lið VII viðauka við reglugerðina og b. lið 1. mgr. 15. gr. hennar, hafnar Vinnueftirlit ríkisins skráningu sláttuvéla af gerðinni Exmark Lazer, framleiðslunúmer 316610459, 316610444, 316610458 og 316610446, í vinnuvélaskrá, sem Garðlist ehf., kt. 450598-2409, sótti um skráningu fyrir þann 10. júní 2016.

Með vísan til 1. mgr. 48. gr. a laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, með síðari breytingum, sbr. 3. mgr. 15. gr. reglugerðar nr. 1005/2009 um vélar og tæknilegan búnað, bannar Vinnueftirlit ríkisins notkun sláttuvélanna.